

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

03 березня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 630/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів палати: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Устименко В.Є. (доповідач),

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончарука Василя Миколайовича за зверненнями Михайловина Ю.В., Горового Ф.П., Кузьменка О.М.,

встановила:

У травні 2015 року на адресу Комісії надійшли звернення Михайловина Ю.В., Горового Ф.П., Кузьменка О.М. щодо поведінки судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончарука В.М.

У зверненнях Михайловина Ю.В., Горового Ф.П., Кузьменка О.М., вказуючи на упередженість судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончарука В.М., наведено ідентичні доводи незгоди із процесуальними діями судді щодо розгляду ним цивільної справи № 705/4605/13-ц, у якій заявники є відповідачами, а також судовим рішенням, ухваленим суддею по суті спору 28 квітня 2014 року, яке надалі скасовано рішенням апеляційного суду Черкаської області від 18 червня 2014 року. Заявники також вважають незаконною ухвалу Уманського міськрайонного суду Черкаської області від 18 вересня 2013 року, постановлену суддею Гончаруком В.М. під час судового розгляду справи, якою задоволено клопотання представника позивача ОСОБА_1 про забезпечення позову за наявності в матеріалах справи підтвердження того, що судом у іншій справі вже було накладено арешт на акції, які належать Кузьменку О.М. та Горовому Ф.П. Крім того, автори звернень вказують на невжиття суддею заходів щодо розгляду справи протягом строку, встановленого статтею 157 ЦПК України, оскільки розгляд цивільної справи тривав вісім місяців.

Із урахуванням викладених обставин заявники порушують питання про дисциплінарну відповідальність судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончарука В.М.

28.03.2015 набрав чинності Закон України "Про забезпечення права на справедливий суд", яким Закон України "Про судоустрій і статус суддів" викладено у новій редакції. Скарга щодо поведінки судді стосується дій, вчинених суддею до набрання чинності цим Законом.

Ураховуючи наведене, щодо підстав дисциплінарної відповідальності судді застосовується Закон України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2010 року, а в частині процедури розгляду - дисциплінарне провадження здійснюється відповідно до вимог Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2015 року.

Згідно з вимогами статті 95 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2015 року членом Комісії проведено перевірку викладених у зверненні фактів та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані у процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Гончарука В.М. необхідно відмовити з таких підстав.

Перевіркою встановлено, що 09 серпня 2013 року суддею Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончаруком В.М. відкрито провадження у цивільній справі за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2, ОСОБА_3, Горового Ф.П., Михайловина Ю.В., Кузьменка О.М., третя особа на стороні позивача без самостійних вимог - ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб", про визнання недійсним договору дарування простих іменних акцій та їх витребування з чужого незаконного володіння.

12 вересня 2013 року суддею Уманського міськрайонного суду Черкаської області Величко Т.О. відкрито провадження у справі № 705/5340/13-ц за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_3, Горового Ф.П., Михайловина Ю.В., Кузьменка О.М., третя особа на стороні позивача без самостійних вимог: ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб", про визнання недійсними договорів.

Ухвалою Уманського міськрайонного суду Черкаської області від 29 жовтня 2013 року вказані вище цивільні справи об'єднано в одне провадження № 705/4605/13-ц та передано на розгляд судді Гончаруку В.М.

З огляду на копії позовних заяв, ОСОБА_1, обґрунтовуючи свої вимоги, вказував на те, що він з 1965 року перебуває у зареєстрованому шлюбі з ОСОБА_2, за час шлюбу подружжя придбало у власність акції ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб", що складало 50,3908% статутного капіталу. У липні 2013 року позивач дізнався, що його дружина без його згоди подарувала 13,31823 % акцій ОСОБА_3, який у подальшому незаконно відчужив акції іншим особам. Позивач просив суд визнати недійсним договір дарування цінних паперів у статутному капіталі ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" від 3 грудня 2012 року, укладений між ОСОБА_2 та

ОСОБА_3, з моменту укладення та витребувати з чужого незаконного володіння зазначені цінні папери. Крім того, ОСОБА_1 просив визнати недійсним договір дарування цінних паперів у статутному капіталі ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб", укладений 18 червня 2013 року між ОСОБА_3 та ОСОБА_4; визнати недійсним з моменту укладення договори купівлі-продажу, укладені 19 червня 2013 року між ОСОБА_4 та Горовим Ф.П. (заявник до Комісії), ОСОБА_4 та Михайловиним Ю.В. (заявник до Комісії), також витребувати акції з чужого незаконного володіння.

Рішенням Уманського міськрайонного суду Черкаської області від 28 квітня 2014 року, ухваленим суддею Гончаруком В.М., позов ОСОБА_1 задоволено частково. Визнано недійсним договір дарування цінних паперів – простих іменних акцій у статутному капіталі ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" від 3 грудня 2012 року, укладений між ОСОБА_2 та ОСОБА_3, з моменту його укладення. Визнано недійсним договір дарування цінних паперів – простих іменних акцій у статутному капіталі ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" від 18 червня 2013 року, укладений між ОСОБА_3 та ОСОБА_4, з моменту його укладення. Визнано недійсними договори купівлі-продажу цінних паперів - простих іменних акцій у статутному капіталі ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" від 19 червня 2013 року, укладені між ОСОБА_4 і Горовим Ф.П. та між ОСОБА_4 і Михайловиним Ю.В. Витребувано з чужого незаконного володіння Горового Ф.П. акції ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" у кількості 100 000 штук номінальною вартістю 100 000 грн та з чужого незаконного володіння Кузьменка О.М. – 45 317 штук номінальною вартістю 45 317 грн. У задоволенні іншої частини позову відмовлено.

Обґрунтовуючи своє рішення, суд першої інстанції вказав, що договір дарування акцій ОСОБА_3 не відповідав волі позивача.

Рішенням апеляційного суду Черкаської області від 18 червня 2014 року рішення Уманського міськрайонного суду Черкаської області від 28 квітня 2014 року скасовано, у задоволенні позовних вимог ОСОБА_1 відмовлено.

Скасовуючи рішення суду першої інстанції та ухвалюючи нове рішення про відмову в задоволенні позову, апеляційний суд виходив із недоведеності позовних вимог. Обставин, які б вказували на навмисне істотне порушення норм права чи неналежне ставлення судді до своїх обов'язків, у рішенні апеляційного суду не зазначено.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 25 березня 2015 року рішення апеляційного суду Черкаської області від 18 червня 2014 року залишено без змін.

Матеріалами перевірки не встановлено фактів невжиття суддею Гончаруком В.М. заходів щодо розгляду цивільної справи у строки, передбачені законом. Справа перебувала у провадженні судді Гончарука В.М. 8 місяців, судовий розгляд у справі призначався суддею

регулярно, загалом проведено 16 судових засідань. Відкладення судового засідання та оголошення у ньому перерв здійснювалося з об'єктивних причин, з метою надання учасникам процесу можливості реалізації своїх процесуальних прав. Розгляд справи також неодноразово відкладався у зв'язку із неявкою авторів звернення до Комісії - Михайловина Ю.В. та Горového Ф.П. Враховуючи складність справи та необхідність отримання пояснень у справі безпосередньо у відповідачів Михайловина Ю.В. та Горového Ф.П., суд визнав їх явку обов'язковою, однак зазначені відповідачі в судові засідання не з'явилися жодного разу. Крім того, на строки розгляду справи вплинула й велика кількість об'єднаних матеріалів цивільної справи, а також чисельність учасників судового розгляду, через неявку яких судові засідання відкладалися. Також на строки розгляду справи вплинуло навантаження судді судовими справами різної категорії, виконання адміністративних функцій заступника голови, перебування судді Гончарука В.М. у черговій та додатковій відпустках, відрядженні, що підтверджено копіями наказів суду.

У письмових поясненнях суддя Гончарук В.М. зазначив, що вважає рішення суду від 28 квітня 2014 року, яке ухвалено ним по суті спору, обґрунтованим та мотивованим, ухваленим із урахуванням складності справи, наявних доказів у справі та того факту, що ЗАТ "Трудовий колектив "Уманьхліб" фактично захоплювався рейдерським чином, зокрема скаржниками Михайловиним Ю.В. та Горовим Ф.П. За твердженнями судді, з цього приводу було порушено кримінальне провадження.

Стосовно доводів звернень заявників про безпідставність застосування суддею заходів забезпечення позову, то як убачається зі змісту ухвали апеляційної інстанції від 15 листопада 2013 року, якою скасовано ухвалу суду першої інстанції, апеляційним судом встановлено, що судом залишено поза увагою обставини, що на належні Горовому Ф.П. та Кузьменку О.М. акції в порядку забезпечення позову у іншій цивільній справі вже було накладено арешт, про наявність такої ухвали вказували обидві сторони, не заперечуючи її постановлення, і що таким чином в законний спосіб вже забезпечено вимоги позивача в межах поданого ним цивільного позову. Даних щодо умисного порушення норм права суддею першої інстанції або неналежного його ставлення до службових обов'язків не встановлено.

З огляду на зміст судового рішення апеляційного суду від 18 червня 2014 року, яким скасовано судові рішення першої інстанції, ухвалені під головуванням судді Гончарука В.М. по суті спору, підставами скасування є недоведеність позовних вимог та неправильне застосування судом першої інстанції норм матеріального права.

Відповідно до частини 2 статті 92 Закону України підставою до притягнення судді до дисциплінарної відповідальності судді у випадку скасування судового рішення, яке було ним прийнято, може бути лише таке порушення, яке допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків. Згідно з рекомендаціями

СМ/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, які здійснюють судді для вирішення справи, не можуть бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадку злочинного наміру або грубої недбалості. Зі змісту рішення апеляційного суду таких фактів апеляційною інстанцією в діях судді Гончарука В. М. не встановлено.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України діє виключно в межах повноважень, визначених статтею 101 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", не є органом правосуддя і не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням у справі та процесуальним діям судді щодо розгляду справи, оскільки такі повноваження належать виключно судам вищих судових інстанцій.

Оскільки в діях судді Гончарука В.М. не вбачається ознак дисциплінарного проступку, передбаченого статтею 83 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2010 року, підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно них відсутні.

Керуючись статтями 93-95, 101, 108 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у редакції 2015 року, Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати,

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Уманського міськрайонного суду Черкаської області Гончарука Василя Миколайовича за зверненнями Михайловина Ю.В., Горового Ф.П., Кузьменка О.М.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени палати:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк